

Valtio- miestä kaivataan

Vantaalta voisi järjestyä maata jopa 20 000 omakotiasukkaalle, jos pilkottaisiin nykyisiä suuria tontteja. Kaupunki muistutti viime toukokuussa sellaisten tonttien omistajia väliaikaisesta laista, joka sallii maan myynnin kaupungille verottomasti. Kampanjan tulos oli vain kaksi kauppa. Pitäisikö itkeä vai nauraa?

Porkkanat eli verovapaus ja kaupungin tarjoama hinta eivät riittäneet. Kaupunkirakenteen tiivistäminen tuskin kiinnostaa muuallakaan, jos se merkitsee vieraiden päästämistä omalle tontille. Vetoaminen ilmastonmuutoksen torjuntaan ei myöskään tehoa, jos suomalainen unelma on omakotitalo ja oma rauha. Jotakin tehokkaampaa konstia kaivataan.

Ekonomistit tapaavat ehdottaa keppeä eli kiinteistöveron korottamista avuksi kuntien rahoitustarpeisiin. Sanotaan, että tätä veroa olisi vaikea paeta. Sillä voisi kuitenkin olla erittäin merkittävä ohjausvaikutus, jos veroprosentti nousisi jyrkästi mitä isommalla tontilla ja kauempana keskustasta tai vaikkapa raideliikenneasemasta asuttaisiin. Tiivistä asumista taajamissa suosittaisiin alemmalla veroasteella.

Kyse ei olisi ainoastaan liikkumisen aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä. Kunnillehan aiheutuu monenlaisia lisäkustannuksia siitä, jos asutus on harvaa ja hajallaan. Olisi oikeudenmukaista, että kustannusten aiheuttajat myös maksavat osansa niistä.

Tonttien kiinteistöverotusarvojen määrittämisessä voisi epäilemättä ilmetä vaikeita kysymyksiä, mutta tekeehän verottaja vastaavia ratkaisuja muutenkin. Vähävaraisten ja iäkkäiden omakotiasukkaiden tuen järjestäminen muulla tavoin ei myöskään olisi ylivoimaista.

Kiinteistöveron voimakas nostaminen erityisesti hajallaan tai isoilla tonteilla asuville omakotiasukkaalle olisi kuitenkin poliittisesti erittäin vaikeaa. Jo nyt heidän ääniään kosiskellaan aivan päinvastaisilla visioilla ja lupauksilla. Kaupunki- ja kuntarakenteiden muuttaminen on muutenkin ehkä luultua hitaampaa, mutta nyt tarvittaisiin todellinen valtiomies, joka uskaltaisi uida vastavirtaan ja ottaa poliittisen vastuun. ■

Heikki Taimio